

Målnummer: UM12519-23**Avdelning:** 1**Avgörandedatum:** 2024-11-13

Rubrik: När en utlänning haft uppehållstillstånd som familjemedlem till en person med tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av arbete, ska utlänningens ansökan om förlängt uppehållstillstånd som familjemedlem till samma anknytningsperson prövas enligt 5 kap. utlänningslagen, om anknytningspersonen har beviljats permanent uppehållstillstånd. En sådan ansökan är inte att betrakta som en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd vid tillämpningen av 5 kap. 3 b § utlänningslagen. Något undantag från kravet på anknytningspersonens försörjningsförmåga gäller därför inte enligt denna bestämmelse. Vid bedömningen av försörjningsförmågan saknas det lagligt stöd för att beakta utlänningens inkomster. Vid en prövning av om utlänningen kan beviljas permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 g § utlänningslagen gäller dock inte något krav på anknytningspersonens försörjningsförmåga.

Lagrum:

- 5 kap. 3 b § och 3 g § utlänningslagen (2005:716)
- 4 kap. 4 d § utlänningsförordningen (2006:97)

Rättsfall:

-

REFERAT

MT har under fyra år haft tidsbegränsade uppehållstillstånd som familjemedlem till sin maka med stöd av den reglering som finns i 4 kap. 4 a § utlänningsförordningen (2006:97) om rätten till uppehållstillstånd för familjemedlemmar vid arbetskraftsinvandring. Han har nu ansökt om att beviljas permanent uppehållstillstånd som familjemedlem till sin maka, som i sin tur nu har beviljats permanent uppehållstillstånd.

Migrationsverket avslag MT:s ansökan om uppehållstillstånd och beslutade att utvisa honom ur landet. Som skäl för beslutet angav Migrationsverket följande. Eftersom MT:s maka har beviljats permanent uppehållstillstånd prövar Migrationsverket hans ansökan enligt bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning i 5 kap. utlänningslagen (2005:716). MT:s förhållande med sin maka kan ligga till grund för uppehållstillstånd. För att MT ska kunna få uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin maka måste hon dock kunna försörja dem båda och ha en bostad där de kan bo tillsammans. Hon har en bostad av tillräcklig storlek och standard men hennes lön efter avdragen skatt är lägre än förbehållsbeloppet för två vuxna vid utmätning av lön. Det finns inte särskilda skäl att göra undantag från försörjningskravet. Eftersom kravet på ordnad försörjning inte är uppfyllt kan MT inte få uppehållstillstånd på grund av anknytning till sin maka. Att kraven för uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning inte är uppfyllda innebär att han inte kan beviljas permanent uppehållstillstånd.

MT överklagade Migrationsverkets beslut till Förvaltningsrätten i Malmö, migrationsdomstolen (2023-11-07, ordförande Ahlm), som avslog hans överklagande med följande skäl. Det saknas skäl att göra undantag från försörjningskravet. Det är anknytningspersonen som ska nå upp till detta. Det har inte kommit fram några uppgifter som föranleder en annan bedömning av MT:s makas försörjningsförmåga än den som Migrationsverket har gjort. Migrationsdomstolen delar Migrationsverkets bedömning att han inte kan beviljas permanent uppehållstillstånd eftersom kraven på att beviljas uppehållstillstånd inte är uppfyllda.

MT överklagade domen och yrkade att han skulle beviljas permanent uppehållstillstånd. Han förde fram följande. Han har tidigare haft uppehållstillstånd som familjemedlem till sin maka. Något krav på att hon ska kunna försörja sig och honom bör inte nu ställas upp för att han ska beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning till henne. Om ett försörjningskrav ställs upp bör i varje fall inte bara hans makas utan även hans inkomster beaktas vid bedömningen av om hon kan försörja sig och honom. Det är rimligt att beakta att makar har underhållsskyldighet mot varandra och att de stödjer varandra ekonomiskt.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle avslås.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2024-11-13, Liljeqvist, van der Stad och Mattsson, referent / föredragande Paul), yttrade:

1. Det målet gäller

Målet gäller förutsättningarna för att ge uppehållstillstånd till en person (utlänning) i egenskap av familjemedlem till sin maka (anknytningsperson) när båda tidigare har haft tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av makans arbete, men hon senare har beviljats permanent uppehållstillstånd. En fråga i målet är om det i en sådan situation kan ställas krav på att anknytningspersonen ska kunna försörja sig och utlänningen och, om så är fallet, om även utlänningens inkomster kan beaktas. En ytterligare fråga är om utlänningen kan beviljas permanent uppehållstillstånd utan att anknytningspersonen kan försörja både sig själv och utlänningen.

2. Rättslig reglering

Bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning finns i 5 kap. utlänningslagen.

Uppehållstillstånd ska, om det inte finns särskilda skäl mot att bevilja ett sådant tillstånd, ges till en utlänning som är make till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (3 § första stycket 1). Uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person enligt 3 eller 3 a § får beviljas endast om anknytningspersonen kan försörja sig och utlänningen samt har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen. Detta gäller dock inte vid prövning av en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd (3 b §). Undantag från försörjningskravet får medges helt eller delvis, om det finns särskilda skäl (3 f §). Regeringen får meddela föreskrifter om försörjningsförmåga och bostad av tillräcklig standard och storlek enligt 3 b § (27 §).

En ansökan om permanent uppehållstillstånd får, när giltighetstiden för ett uppehållstillstånd löper ut, beviljas om en utlänning har haft tidsbegränsat uppehållstillstånd i minst tre år och förutsättningarna för uppehållstillstånd enligt 3 eller 3 a § och de särskilda kraven i 7 § är uppfyllda (3 g § fjärde stycket). Ett permanent uppehållstillstånd får enligt 7 § beviljas endast om utlänningen kan försörja sig och det med hänsyn till utlänningens förväntade levnadssätt inte råder tveksamhet om att ett permanent uppehållstillstånd bör beviljas.

Regeringen har meddelat föreskrifter om försörjningskravet i 4 kap. 4 d § utlänningsförordningen. Där anges att kravet på att kunna försörja sig och utlännen i 5 kap. 3 b § utlänningslagen är uppfyllt om anknytningspersonen har lön som efter avdrag för preliminär skatt uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utlösningsbalken samt att beräkningen ska göras med beaktande även av vad som behövs för försörjning av utlännen. Kravet är också uppfyllt om anknytningspersonen har inkomster från näringsverksamhet eller en förmögenhet som han eller hon kan försörja sig och utlännen på.

I förarbetena anges följande angående försörjningskravet i 5 kap. 3 b § utlänningslagen (prop. 2020/21:191 s. 106). Någon ny prövning av försörjningskravet bör inte göras vid prövningen av en fortsatt ansökan om uppehållstillstånd. En motsvarande reglering som den som nu föreslås finns i 9 § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige. I förarbetena till den bestämmelsen anges att något försörjningskrav inte ställs upp när en utlänning ansöker om förlängt uppehållstillstånd på grund av anknytning (prop. 2015/16:174 s. 76). Avsikten var inte att ge begreppet en ny innebörd.

3. Migrationsöverdomstolen bedömning

3.1. Vilken är grunden för uppehållstillstånd för en familjemedlem när anknytningspersonen har beviljats permanent uppehållstillstånd?

MT har ansökt om uppehållstillstånd som familjemedlem till sin maka. De har båda tidigare haft tidsbegränsade uppehållstillstånd – hon på grund av arbete och han som familjemedlem till henne med stöd av 4 kap. 4 a § utlänningsförordningen. Hans maka har nu beviljats permanent uppehållstillstånd.

I 4 kap. 4 a § utlänningsförordningen regleras förutsättningarna för att bevilja uppehållstillstånd till en familjemedlem när anknytningspersonen har ett tidsbegränsat uppehållstillstånd på grund av arbete. Eftersom MT:s maka nu är beviljad permanent uppehållstillstånd kan han inte längre beviljas uppehållstillstånd med stöd av 4 kap. 4 a § utlänningsförordningen. Den bestämmelse som då aktualiseras som grund för att bevilja honom uppehållstillstånd är 5 kap. 3 § utlänningslagen. Hans ansökan ska därför prövas enligt bestämmelserna i 5 kap. utlänningslagen.

3.2. Vad menas med fortsatt uppehållstillstånd i 5 kap. 3 b § utlänningslagen?

Om MT:s ansökan ska betraktas som en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd gäller enligt 5 kap. 3 b § utlänningslagen inte något krav på att hans maka ska kunna försörja sig och honom.

Begreppet fortsatt uppehållstillstånd förekommer även i andra sammanhang i utlänningslagstiftningen. Migrationsöverdomstolen anser att begreppet ska förstås utifrån det sammanhang som det förekommer i och därför kan ha olika innebörd beroende på sammanhanget.

Varken lagstiftningen eller förarbetena ger någon direkt vägledning om vad som i 5 kap. 3 b § utlänningslagen menas med fortsatt uppehållstillstånd. De förarbetsuttalanden som finns tar enligt Migrationsöverdomstolens bedömning sikte på uppehållstillstånd till en utlänning på grund av en och samma anknytning och där grunden för uppehållstillstånd är och tidigare har varit 5 kap. 3 eller 3 a § utlänningslagen. Bestämmelsen blir dock, som i det aktuella fallet, tillämplig också när utlännen tidigare har haft uppehållstillstånd som familjemedlem på en annan grund eller av andra skäl än familjeanknytning, t.ex. arbete eller studier.

Bestämmelser om försörjningskrav vid prövningen av ansökningar om fortsatt uppehållstillstånd finns – vid sidan av 5 kap. 3 b § utlänningslagen – i 5 kap. 15 a § andra stycket och 6 b kap. 14 § första stycket utlänningslagen samt 4 kap. 4 a § utlänningsförordningen. Bestämmelserna rör uppehållstillstånd för familjemedlemmar till personer med tidsbegränsade uppehållstillstånd på grund av arbete eller för företagsintern förflyttning av personal. Dessa bestämmelser har utformats på samma sätt som 5 kap. 3 b § utlänningslagen, dvs. ett försörjningskrav gäller vid en första ansökan om uppehållstillstånd men inte vid en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd.

Systematiken i bestämmelserna om försörjningskrav talar för att det som menas med fortsatt uppehållstillstånd i 5 kap. 3 b § utlänningslagen är fortsatt uppehållstillstånd på samma grund och med samma anknytningsperson som tidigare. Någon vilja från lagstiftarens sida att göra undantag från försörjningskravet när anknytningspersonen har beviljats permanent uppehållstillstånd, och grunden för uppehållstillstånd till familjemedlemmen därför ändras, har inte kommit till uttryck i lagstiftningen och inte heller i lagförarbeten. Migrationsöverdomstolen anser därför att en ansökan om att beviljas uppehållstillstånd med stöd av 5 kap. 3 § utlänningslagen inte ska betraktas som en ansökan om fortsatt uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 b § utlänningslagen om utlänningen tidigare har haft uppehållstillstånd med stöd av 4 kap. 4 a § utlänningsförordningen. Alltså medger 5 kap. 3 b § utlänningslagen inte något undantag från försörjningskravet i en sådan situation. Den omständigheten att utlänningen tidigare har haft uppehållstillstånd i egenskap av familjemedlem kan inte heller i sig anses utgöra särskilda skäl för att enligt 5 kap. 3 f § utlänningslagen göra undantag från försörjningskravet.

3.3. Kan utlänningsens inkomster beaktas vid prövning av försörjningskravet i 5 kap. 3 b § utlänningslagen?

Migrationsverket och migrationsdomstolen har bedömt att MT:s maka inte har sådana inkomster att hon kan försörja sig och honom. Det framgår av utredningen att MT också har arbetat och haft inkomster under sin vistelse i Sverige. Enligt 5 kap. 3 b § utlänningslagen och 4 kap. 4 d § utlänningsförordningen är det emellertid anknytningspersonens försörjningsförmåga som ska beaktas vid bedömningen av om försörjningskravet är uppfyllt. Migrationsöverdomstolen anser att det saknas lagligt stöd för att vid en sådan prövning även beakta familjemedlemmens inkomster. Att makar enligt 6 kap. äktenskapsbalken ska bidra till det underhåll som behövs för att deras gemensamma och personliga behov ska tillgodoses kan alltså inte beaktas vid prövningen.

3.4. Vad innebär försörjningskravet för permanent uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 g § utlänningslagen?

MT har haft uppehållstillstånd i fyra år och har nu ansökt om permanent uppehållstillstånd. En utlänningsperson som haft uppehållstillstånd i minst tre år får enligt 5 kap. 3 g § fjärde stycket utlänningslagen beviljas ett permanent uppehållstillstånd om förutsättningarna för uppehållstillstånd enligt 5 kap. 3 eller 3 a § och de särskilda kraven i 7 § är uppfyllda. Ett särskilt krav enligt 7 § är att utlänningspersonen kan försörja sig. Något krav på att anknytningspersonen samtidigt ska kunna försörja både sig själv och utlänningspersonen ställs då inte upp.

Migrationsverket och migrationsdomstolen har inte prövat om MT utifrån dessa förutsättningar kan beviljas permanent uppehållstillstånd. Migrationsöverdomstolen anser därför att deras avgöranden ska upphävas och målet visas åter till Migrationsverket för ny prövning av om MT kan beviljas uppehållstillstånd.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen upphäver Migrationsverkets och migrationsdomstolens avgöranden och visar målet åter till Migrationsverket för en ny prövning.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2015/16:174 s. 76; prop. 2020/21:191 s. 106
